

SLOVENEK

Političen list za slovenski narod.

Naročnina in 'insetate sprejema upravništvo v Katol. Tiskarni, Kopitarjeve ulice št. 2.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma ne vsprejemajo.

Uredništvo je v Seme-niskih ulicah št. 2, I, 17.

Izhaja vsak dan, izveniši nedelje in praznike, ob pol 6. uri popoldne.

Po pošti prejemati:

za
celo leto naprej 26 K — h
pol leta " 13 " — " "
četrt " 6 " 50 "
mesec " 2 " 20 "

V upravništvu prejemati:

za
celo leto naprej 20 K — h
pol leta " 10 " — " "
četrt " 5 " — " "
mesec " 1 " 70 "

Za pošiljanje na dom
20 h na mesec.

Štev. 81.

V Ljubljani, v ponedeljek 9. aprila 1900.

Letnik XXVIII.

Volitve za tržaško okolico.

(Izvirno poročilo.)

Končana je letošnja toli zanimiva volilna borba. Na cvetno nedeljo volila je slovenska okolica. Izid Vam je bil že brzojavno sporočen. Izmed 6 volilnih okrajev ohranili smo si Slovenci 5, dočim je Škedenj padel. Udeležba je bila velikanska, povprek 80—90 % vseh volilcev je pristopilo k volitvi. Izvoljeni so: dr. O. Rybač v II. okraju s 142 glasovi, dočim jih je lahonski protikandidat slaboznani Mauroner dobil 99; v II. okraju I. M. Vattovatz s 170 glasovi, (protikandidat Ferluga 45); v IV. okraju Franc Dollenz s 172 proti 120 glasov, ki jih je dobil pl. Zakony; v V. okraju Iv. Goriup z 219 glasovi, (pl. Burgstaller 170) in v VI. okraju dr. Gregorin s 159 glasovi, dočim je lahon Cumar imel 120 glasov. V I. okraju pa je dr. I. Abram propal z 247 glasovi proti Banelliju, ki je dobil 273 glasov. Vzlasti pomembna je slov. zmaga v II. okraju, ki je še le pri zadnjih volitvah Mauronerja postavil pred prag, in si je vsled tega ta močno prizadeval, da bi si svoj stari volilni okraj zopet priboril nazaj. Lahonska zmaga v Škedenju je sicer britka, toda okraj zaradi tega ni izgubljen za Slovence, gotovo je, da ga Banelli ne bo zastopal dalje nego tri leta. To pot je zmagal njegov denar — trdi se, da je iz lastnega žepa žrtvoval nad 8000 kron samo za ta okraj — prihodnjič ga odslovi vedno bolj se vtrjujoča narodna zavest. Sploh pa so se Lahij posluževali vseh aprobiranih volilnih receptov. Denar je igral seveda prvo ulogo. Kjer je dosti siromaštva, malo zaslužka, veliko korupcije, tam je mammon gospodar.

Pa ker tudi cvenk in papir vsega ne stori, skušali so si lahoni tudi na druge načine pomagati. Tako so g. Vattovatzu izvrgli 47 glasovnic, ker je bilo njegovo ime pisano samo z jednim »t«, in nad 20 tacihi, ki so nosile samo njegovo ime brez rodbinskega pridevka. Narodne volilce VI. okraja pa so

hoteli zmešati na ta način, da so jim pustili iz narodne Sežane dan pred volitvijo poslati v zaprtih pismih priporočilo, da naj prav gotovo volijo »dr. Avgusta Gregoriča«, z namenom, da bi vsled podobnosti tega imena z imenom pravega kandidata dr. Gustava Gregorina kakega volilca premetili, da bi mesto drugega zapisal prvo ime. — Pa vkljub vsemu terorizmu, vsemu denarju, vsem zvižčam so se okoličani v obče prav hrabro držali, kar je temveče hvale vredno, ker v nekaterih krajih z nasvetovanimi jim kandidati niso bili povsem zadovoljni. Disciplina pa, ki so jo danes okoličani dokumentirali, je dobro znamenje za slovensko stvar v Trstu.

Deželni zbor kranjski.

(6. seja.)

(Konec.)

Poslanec dr. Žitnik je utemeljeval naslednji samostalni predlog: Člen VII. ces. naredbe z dne 21. septembra 1899. v carinski in trgovinski nagodbi z Ogersko glede živinskega prometa je vsled pomanjkljivih določeb jako škodljiv avstrijskim živinorejcem. Z dotičnimi določbami je nemogoče preprečiti razširjanje prašičje in drugih živinskih kug iz Ogerske, kar povzroča avstrijskim živinorejcem na milijone škode. Z ozirom na to naj dež. zbor sklene: 1. Vis. osrednja vlada se pozivlje, naj takoj stopi v dogovor z ogersko vlado, da glede določeb za živinski promet sklene novo, tostranskim živinorejcem ugodnejšo pogodbo. 2. dežel. nemu odboru se naroča, da ta sklep čim prej prijavi visoki vladi. Govor objavimo v celoti. Predlog je bil izročen upravnemu odseku.

O prošnji »Delavskega stavbinskega društva v Zagorju ob Savi je poročal poslanec Povše v imenu finančnega odseka. Podal je obširno poročilo o delavskih stanovanjih in pripoznal važno socialno delovanje »delavskega stavbinskega društva« ter predlagal, da se da društvu

300 kron podpore. Pri glasovanju je dr. Tavčar klical svojim somišljenikom, da je podpora za »klerikalno društvo«. Komanda ni dosti izdala. Predlog je bil vsprejet tudi z glasovi nekaterih narodno-naprednih poslancev.

Podpornemu društvu za slušatelje na visoki šoli za poljedelstvo na Dunaju se je dovolilo 60 kron, pomožnemu uradniku Avgustu Jaku se je dala izredna podpora 60 K.

Zbornica je nadalje vsprejela načrt zakona, s katerim se uvrsti med dež. ceste: 1. Okoli 24.5 km dolgi kos ceste Kočevje-Brod, ki se odcepi v Lienfeldu od deželne ceste Kočevje-Črnomelj, do Kolpe pri Brodu. 2. Okoli 9.45 km dolga Osilniška cesta od mosta čez Kolpo pri Gašparcih do mosta čez Čubranko pri Zamostu.

Gori navedeni deželni cesti se prevzame v oskrbo kranjskega deželnega odbora v enem mesecu, ki se šteje od dneva, ko se razglasi ta zakon v deželnem zakoniku za vojvodino Kranjsko. Okrajni cestni odbor Kočevski je dolžan, izročiti s tem zakonom uvrščeni cesti kranjskemu dež. odboru v dobrem, za okrajne ceste predpisanem stanu, drugače je ta upravičen, da ju da popraviti temu zahtevanju primerno ob stroških skladovnega okraja.

Pri prošnjah županstva občine Selce, Železniki in Sorica za napravo ceste od Podrošta do Petrovega brda, dalje pri prošnji županstva občine Sorica za cestno zvezo Podrošt-Petrovo brdo in pri prošnji županstva občine Št. Jur pri Kranju za uravnavo vode Kokre, katere prošnje so se oddale dež. odboru v poročanje, je govoril poslanec Kalan.

Prošnja županstva Št. Jur pri Kranju za uvrstitev občinske ceste Visoko - Predoslje med okrajne ceste in prošnja istega županstva za uvrstitev občinske ceste Hote-maže-Olsevk-Trata med okrajne ceste so se tudi oddale dež. odboru v poročanje.

Prihodnja seja bode v s r e d o.

Politični pregled.

V Ljubljani, 9. aprila.

Krieghammer še ostane. Kriza v avstro - ogerskem skupnem ministerstvu je bila v soboto poravnana, ne da bilo prišlo do posvetovanja pod cesarjevim predsedstvom. Vendar pa je bil pred poravnavo krize zunanji minister grof Goluhovski ter objednem predsednik pri sedanjih skupnih razgovorih v soboto dvakrat pri cesarju v avdijenci, in sicer opoldne in pa zvečer. Sodi se toraj, da so se velike difference poravnale vsled direktnega vpliva cesarjevega. Ker se oficijelno naglašja, da bo skupni vojni proračun v primeri z lanskim večji le za tri milijone kron in ker Krieghammer vkljub temu ne odstopi, je to dokaz, da se je udal skupni vojni minister, ki pa je bržkone dobil zagotovilo, da se bo oziralo na njegove želje čim prej mogoče.

Volilna reforma za štajerski deželni zbor. Predlog nemških konservativcev v štajerskem deželnem zboru glede spremembe volilnega reda za deželni zbor je imel vsaj toliko uspeha, da je izbežal od deželnega odbora predlogo o volilni preosnovi, ki pa seveda ni taka, kakoršno so si želeli prvi predlagatelji. Deželni zbor naj bi štel deset članov več, in sicer jeden virilist, rektor tehnike, dva poslanca mestne skupine in sedem zastopnikov nove splošne kurije, v kateri voli vsak polnoletni državljani, ki je obiskoval ljudsko šolo in ki ne pripada nobeni drugi volilski skupini. Volitve se vrše z glasovnicami. Virilisti bi bili toraj po novem redu 4, veleposestnikov 12, zastopnikov mest in trgovinskih zbornic 27, kmetijskih občin 23 (!) in 7 zastopnikov nove skupine. Ako prodre ta načrt, bo to koristilo samo Nemcem, ker si Slovenci v tem slučaju pribore k večjemu in v najboljšem slučaju le jeden nov mandat, Nemci pa devet. V prvi splošni skupini volijo namreč prebivalci mest in trgov štiri, ostali novi volilci na deželi pa tri poslance, od katerih pa prideta dva po

LISTEK.

Fr. Coppée-jevo veroizpovedanje.

(Vvod v knjigo »La bonne souffrance«.
Poslov. A. Kalan.)

V dobi zadnjega leta, po hudi bolezni, ki me je dvakrat pritirala ob rob groba, vrnil sem se ter zopet začel živeti po naukih katoliške vere, katerim sem se izneveril v svoji davni mladosti.

Objavljal sem mej tem v nekem pariškem listu vsaki teden članek, kjer sem po svoji obraznosti pisal o najraznovrstnejših predmetih. Vkljub dolgi bolezni in vkljub silnemu trpljenju, nisem prenehal s svojim sodelovanjem pri časniku »Journal«, in večinoma vsi članki, naslovljeni z leta 1897, bili so pisani s tresočo roko, z glavo počivajočo na blazinah, bil sem dolgo časa v razne povoje zavrt, kakor kaka mumija iz starega Egipta.

Dobrohotnost občinstva za te članke ni imela svojih razlogov v tem, da bi bili spisi kedo ve koliko vredni, ceno jim je dajala le njih iskrenost. Objavljal sem v njih, kar sem zadnjih pet let mislil in čutil, in to vse s tako odločno odkritostjo, da so mi prijatelji večkrat očitali, da sem drzen. Vpliv novega miliona, ki je pretresala moje srce u-

ki je je od tedaj popolno prevzelo, se je seveda moral pokazati v teh priprostitih spisih.

Nekateri prijatelji, katerih migljaj me je posebno drag, so mi rekli, naj sedaj zberem vse sestavke, v katerih sporočam svojim bravcem o svoji povrnitvi k Bogu. Tako je nastala ta knjiga, v kateri zato ni iskati ne načrta, ne kompozicije, ker je le zbirka člankov iz časnika; upam pa, da knjiga vkljub temu vzbudi vsaj nekaj simpatije v krščanskih sredi in morda tudi ne bo brez koristi za one — in takih je mnogo — katerim se je tudi porazgubila vera mladostnih let, ki pa proti koncu življenja to obžaljujejo, nimajo pa toliko poguma, prositi Boga, da bi jim dal to notranjo moč, kakor meni.

Vzlasti je to v prilog onih zmedenih duhov, za katere dvom ni prazna beseda, o kateri govori Montaigne, ki so tako rekoč na meji vere, da v vvodu te knjige pojasnim moralno revolucijo, ker se je izvršila v moji duši. Dolgo časa sem bil i jaz tak, kakor oni, ter sem trpel na isti bolezni. Sedaj jim nudim sredstvo, ki je mene ozdravilo.

Bil sem vzgojen krščanski in po svojem prvem sv. obhajilu izpolnival sem svoje verske dolžnosti več let z otroško gorečnostjo. Toda odkrito povem, bila je kriza mladostnega življenja, in takih pred-

vaj. Vsi oni, ki so isto skusili, kakor jaz, pritrdili mi bodo, ako so iskreni, da ono, kar jih je odvrnilo pred vsem od vere, so bile stroge zapovedi, katere vera naklada človekovim čutom, in da so šele potem iskali v razumu in v vednosti metafizičnih razlogov, ki so jim dovoljevali, da se za vero več menili niso. Vsaj meni se je tako godilo. Opustil sem verske vaje vsled malovrednega napuha in vse hudo je izviralo iz te prve napake proti ponižnosti, ki se mi odločno zdi izmed vseh krepostij najbolj potrebna. Po tem koraku seveda nisem opustil čitanja knjig, poslušal sem razne govore in gledal vzglede namenjene prepričati me, da ni nič bolj naravnega, kakor da človek sledi svojemu napuhu in svoji počutnosti; tako sem prav kmalu postal popolno brezbrizen za verske stvari. Moj slučaj je, kakor se vidi, čisto navaden. To je navaden pobeg vojaka, ki se umakne disciplini. Nisem sicer sovražil prapora, pod katerim sem služil, le izneveril sem se tej zastavi in nanjo pozabil.

Sedaj, ko sem zopet našel vero, povprašujem se, ali sem jo kedaj popolnoma izgubil. Najti je sicer v mojih spisih nekaj a redkih vrst — katere sedaj obsojam in obžalujem — kjer sem govoril o verskih stvarih, a vse to je bilo posledica mojega

nostjo, toda v njih bi zaman iskali blasfemij. — Kadar sem slučajno vstopil v kako cerkev, prevzel me je neko spoštovanje takoj v lopi ter me spremljalo tje pred oltar. Vsikdar so me pretresali bogoslužbeni obredi po svojem častitem starodavnem značaju, njih primeren blek, njih velečastno, pretresujoče cerkveno petje. Nikdar nisem pomočil svojega prsta v mrzlo blagoslovljeno vodo škropilnega kamna, ne da bi me bil prešinil nek skrivnosten mrz, morda je bilo to očitane vesti.

Da, kolikor bolj premišlujem, toliko bolj sem prepričan, da je vsaj zrnice krščanske vere vedno počivalo na dnu moje duše. Brez dvoma so se tudi v tem kazale sledi v resignaciji, s katero sem prenašal britkosti življenja. Res je sicer, da me že precej dolgo časa vrste med one, katerim pristojna naslov srečnih, toda mladost moja je bila dokaj britka, okušal sem revščino, celo bedo, da ne govorim o še hujših bolestitih, vendar o tem nisem nikdar tožil.

Blagor krotkim, dejal je naš Gospod v svojem govoru na gori. Jaz sem tako srečen, da me je na večer mojih dnij, ko se je prikazalo trpljenje — ker sem naklonjenost, katero sem poprej vžival v obilnosti, slabo porabil — Bog razveselil z žarkom

načrtu na gorenje Štajersko, toraj bodo razpolagali južnoštajerski Slovenci le z jednim samim novim mandatom. Upamo, da vlada ne pritrdi eventualno sklenjenemu načrtu nemških neodrešencev.

Blamaža »intelektuelnih« v Nemčiji. Boj, ki ga bijejo sedaj mej saboj liberalci in »ultramontanci« v Nemčiji, je ostavil za seboj že marsikako blamažo prosvitljenih berlinskih intelektualcev v zadevi znane lex Heinze, toda take pa menda še ne, kar jih pozna kot take človeška zgodovina. Nemški katoliški list »Köln. Volkszeitg.« je namreč dne — 1. aprila objavil pogovor mej jednim njegovih sotrudnikov ter poslancem Roerenom, »očetom lex Heinze«. Pogovor je bil strogo stvaren. Roeren je podal prav kratko a objednem uničevalno kritiko o nekaterih starejših in modernih nemških literatih. O modernem Arno Holzu pravi n. pr., da bo težko kaj iz njega. Sudermann in Hauptmann sta moža, katerima bi se z lex Heinze izkazalo še preveč časti, ko bi jima kdo hotel do živega, Pavla Heyse se kolosalno preceňuje, ker je obče najbolj nenraven in najškodljivejši pesnik nove dobe, Heine je dalje umazan harlekin in tudi Göthe mu konečno ni všeč. — To je bil vihar v taboru »intelektuelnih«, ko je zagledal beli dan omenjeni članek. Vse je padlo po poslancu Roerenu in »ultramontancih« sploh, ponovili so se vsi dosednji napadi na lex Heinze in vse je slavilo novoustanovljeno »Göthejevo zvezo« kot rešiteljico iz take »srednjeveške policijske estetike.« Vse so preštudirali ti možje, Roerenu so preiskali obisti in mozeg, le tega niso opazili, da je članek izšel — 1. aprila. »Köln. Volksztg.« je morala potem sama povedati, da njen sotrudnik ni nikdar interviewiral posl. Roerena, marveč da je zbral v ta članek kritike samih znanih — liberalnih pisateljev, listov in kritikov ter jih položil na jezik posl. Roerenu. Zbrane so tu izjave priznane svobodomiselnih pisateljev G. M. Conrada, Bleibtreua, Wernerja, Albertija in dr. Lahko si je misliti, kako neprijetno je dirnula liberalne pravke ta izjava »K. V.« in kako nepopisno jih je jezila ta blamaža. Najtreznejši so bili v tem slučaju oni krogi, ki so klicali na pomoč policijo proti takim »slabim« aprilskim dovtipom. Skupili so jo.

Waldeck-Rousseau ov cerkveni ukaz. Poročali smo mej brzojavkami, da je francoski kabinetski načelnik v posebni okrožnici vsem francoskim škofom prepovedal misijone in izredne govore, ki bi jih imeli in vodili duhovniki od države nepriznanih redov. Nepriznani so na Francoskem mej drugimi jezuiti, lazaristi in asupcionisti, toraj v prvi vrsti redovi misijonarjev. Toda v službi framasonov za boj proti katoliški cerkvi vneti vlada je šla še dalje. Ker vodijo misijone in vaje večinoma ti redovniki, so taki govori sploh prepovedani, in sicer zato, kakor trdi volk v ovčji obleki, ker se kratijo s tem pravice svetne duhovščine. Ta je res lepa in vredna članov radikalno-socialističnega kabineta. A brčkone s tem še ne bo vse opravljeno. Na podlagi tega ukaza bodo radikalci morda celo prepovedali govore v redovniških cerkvah, da mogoča je še celo prepoved misijonov in izrednih govorov tudi tedaj, ako bi jih imela domača duhovščina, celo spovednico bodo morda prepovedali redovnikom v župnih, nesamoskopskih cerkvah. — Pa naj kedo reče, da Francija ni dežela svobode!

Polkovnik Villebois-Mareuil je toraj res sledil generaloma Kock in Joubert na boljši svet. Padel je v boju, v katerem je kapituliral njegov 70 mož broječi oddelk. Organizator Villebois se je udeležil še zadnjega burskega vojnega sveta, v katerem se je sklenil najnovejši ofenzivni načrt, ki provzroča Robertsu velike skrbi. Iz Kroonstadta se je potem s svojim maloštevilnim oddelkom podal proti zahodu, da bi se prepričal, kaj namerava lord Methuen oziroma kam je namenjen. Brčkone je bil pri svojem prodiranju premalo previden in se ni zanesel, da že pri Boshofu, kakih 30 do 40 km. vzhodno od Kimberleya trči ob nasprotnika. Precejšnji premoči se seveda ni mogel dolgo ustavljati in je podlegel z vsem svojim oddelkom. Villebois je rodom Francoz. Rojen je bil l. 1847 in se je kot kapitan udeležil francoske vojske v 1870. letu. Vojniški

zneje je dal slovo francoski vojaški službi in v prvem pričetku sedanje južnoafriške vojske ga nahajamo že v Transvaalu. Koncem januarja se je bojeval pred Kimberleyem, pozneje so ga opazili pri Colesbergu in Ladysmithu. Največ zaslug si je stekel mož za organizacijo burske armade.

Dnevne novice.

V Ljubljani, 9. aprila.

Na koje laži je nabral sobotni »Narod« ter jih prodaja svojim vernim čitateljem. Laži so tako debele, da jih mora kot take spoznati vsak razsoden človek. Najdebelejša je ta, da je neki frančiškan v Ljubljani v spovednici prodajal spovedne listke po goldinarji! — Na take izbruhe skrajne časnikarske propalosti dostojen list ne more odgovarjati. — Dr. Tavčar je srečno privedel »Narod« na Malovrhov nivo. — Le tako naprej — tempereje bo jasno!

Tretji redni koncert »Glasbene Matic« je privabil v soboto zvečer navzlic skrajno slabemu in deževnemu vremenu primeroma dosti udeležnikov v veliko dvorano Narodnega doma. Na kratko moramo reči, da se je obdržal vspeh vseh točk na višini, katero smo se navadili občudovati, odkar vodi koncerte marljivi, oduševljeni, za glasbo in nje povzdigo mej našim narodom iskreno požrtvovalni vodja gospod Matej Huba d. Naj si se že oziramo na število sodelujočih močij, ali pa na način proizvajanja posamičnih točk, ali naposled na izbiro glasbenih proizvodov, ki jih nudi ob posamičnih koncertih »Glasbena Matica« svojim članom in prijateljem, — od katerekoli strani premišljujemo koncertno delovanje našega glasbenega zavoda, povsodi opažamo, da je prevesni del truda in težav neločljivo sklenjen z osebo vedoraznega nam, vzornega in vsestransko izvežbanega nam koncertnega mojstra. Dokaz temu je bil zopet sobotni koncert. Razpredeljen v dva dela, nam je pokazal takoj na začetku Fran Schubertovo H-moll-simfonijo, v kateri se je odlikoval veliki orkester zlasti v dinamiki: najfinejši piano godal in najkrepkejši forte pihal se skladno družita v kompoziciji, ki je sicer vsa prepletena in čudovito lepo imituje v raznih legah in v raznih glasbilih začetni tema. Prva točka nas je uvedla v glasbeno čuvstvovanje. Nastopne točke prvega dela je sicer jako pohvalilo občinstvo, a novega niso donesle. Gdč. Amalija Carneri ima močan, visok in čist glas — a je gledališka pevka. Istotako se mora reči o g. Aleksandru Nosalewiczu, ki pa je nastopil vseskozi rezervirano. Sicer pa moramo reči, da bi si bili sobotni koncert prav lahko mislili brez pevskih točk prvega dela. Menimo, da bi bilo s tem ustrezno večini izmed občinstva, zakaj poldrugo uro glasbenega užitka je za glasbeno občutčevega udeleženika popolnoma dovolj, zlasti če nima podtriglaviških živcev. Kar pa je nad dve uri, je odločno odveč in škodljivo. Pa brez zamere! Drugi del koncerta nam je prinesel »point d'honneur« vsega večera. Oratorij »Sveta Ljudmila« iz peresa stvarjajočega genija Dvořakovega pod vodstvom Hubadovim, ki načeluje kakim 170im pevkam in pevcem, — to je res užitek. Zbori, moški in ženski in mešani, soli in orkestralno spremljevanje, vse je provzročilo velikanski vtisek na občinstvo, ki se do konca ni zganilo, kar je pri nas kaj nenavadnega. To dejstvo omenjamo zato, ker nam priča, da je občinstvo v veliki večini oratorij umelo in se tako ugloboilo vanj, da se do zadnjega iz te oduševljenosti ni probudilo. In to je največja hvala za vse sodelujoče kroge. Dvořakova glasba! To vam je fotografija čutov čutečega srca: sedaj rahlo in krotko, sedaj zopet vehementno in strastveno, — prav kakor čut, kakor beseda zahteva. Na tem proizvodu smo in moramo biti »Glasbena Matica« izredno hvaležni. Orkester in velikanski zbor, pa tudi solista — vse osobje je vztrajalo neomahljivo do konca in v zadnji točki pokazalo še svojo moč in silo.

Izjava »Sloven. društva« v Mariboru. Dne 5. aprila je »Slov. društvo« v Mariboru sklenilo naslednje resolucije: 1. Slovensko društvo v Mariboru, kot politično društvo za celi Spodnji Štajar, popolnoma odobrava a abstinenco slovenskih de-

javljaj, da bi bila nadaljna navzočnost naših poslancev v Gradcu ne samo brezuspešna, ampak tudi zoper čast slovenskega naroda. — 2. Slovensko društvo v Mariboru pozivlja slovenske deželne poslance, da naj nastopijo sedaj kot voditelji slovenskega ljudstva v borbi za upravno samostalnost Spodnjega Štajarja, za razdelitev deželnega šolskega sveta, izločitev Spod. Štajarja izpod graškega nadsodišča ter ustanovitev nadsodišča v Ljubljani za slovenske pokrajine, za razdelitev kmetijske družbe in ustanovitev narodnih kurij v dež. zboru. — 3. Slovensko društvo v Mariboru odločno obsoja gonjo štajerskih Nemcev proti imenovanju slov. dež. šol. nadzornika za spodnještajarske ljudske šole ter zahteva, da se vlada ne da ustrašiti vsled te gonje, ampak da nemudoma imenuje za slovenske ljudske šole posebnega deželnega nadzornika. — 4. Slov. društvo v Mariboru se izreka za splošno in neposredno volilno pravico, ker le na ta način pridejo slovenski narodi v Avstriji do moči, primerne njihovem številu. — Vse te resolucije so se vsprejele enoglasno in nepopisnim navdušenjem.

Deželni zbor štajerski je imel v soboto deveto sejo. Deželni odbor je predložil poročilo o osrednji zvezi kmečkih zadrug na Štajerskem, finančni odsek poročilo o uravnavi Mure. Šolski odsek je naznanil, da se poslanca Berger in dr. Dečko ne udeležujeta odsekovih sej in je torej potrebna dopolnilna volitev. Dr. Richter in tovariši predlagajo, naj se čimprej prično priprave za zgradbo bolnice v Gradcu. Baron Rokitsky je utemeljeval predlog, da naj vlada odločno nadzoruje upravo južne železnice z ozirom na razne nedostatke in nesreče. Poslanec Wagner je utemeljeval predlog, da naj se po vsej deželi dovoli občinam, da uvedejo določene pristojbine za mrliške ogleda. V finančni odsek so bili namesto Žičkarja, Bergerja in Haringa izvoljeni Feyrer, Mosdorfer in Buchweiller. V občinski odsek sta bila namesto dr. Rozine in Haringa izvoljena baron Kollersberg in Krenn.

Osebnost. Profesor mariborske gimnazije J. Majceger je dobil o priliki svojega naprosenega umirovljenja naslov šolskega svetnika.

Vojaške vesti. Najvojvoda Evgen je imenovan poveljnikom 14. voja. Polkovnik Viktor pl. Nitsche, poveljnik 27. peš. polka, je imenovan poveljnikom 39. infanterijske brigade, na njegovo mesto je imenovan polkovnik istega polka Frid. Zimburg pl. Reinerz, polkovnik Karl Kristen je premeščen k polku št. 4.

Shod zaupnikov narodne stranke za prihodnje ljubljanske občinske volitve se je vršil. Navzočnih je bilo okoli 60 volilcev. Ker izvrševalni odbor narodne stranke nima navade sklicati javnega shoda volilcev, preiskrbi si »javno mnenje« tako, da povabi nekaj obč. odbornikov, povrh pa še nekaj drugih volilcev. Navzoč je bil tudi župan in ob njegovi strani zvesta druga Jožef Turk in Predović Elija. Shod je otvoril dr. Bleiweis. Od šentjakobskega okraja je prišlo na shod 20 volilcev, ki so zahtevali tri zastopnike v obč. svetu, namreč gg. trgovca Terdino, Šebra in Bahovca. Dr. Bleiweis je zmakeval z glavo in župan je dejal, da se je itak na šentjakobski okraj pri regulaciji znatno oziralo (!). Shod je čutil potrebo, da občinska očeta Škrjanc in Žitnik zopet kandidujeta. Kandidata sta govorila velik govor molčečnosti. Tema kandidatoma se je v III. razredu privzel trgovec Trdina. Godrnjalo se je sicer, da trgovec ne spada v III. razred in da naj v III. razredu odločujejo volilci III. razreda, pa je vstal novi mestni »eksekutor« Šturm in govoril za magistrat, ki mu je naklonil tako lepo službo, da baš v III. razredu potrebujejo v obč. svetu svetnika trgovske zbornice Trdino. S Šturmovo »glorijo« so potegnili vsi obč. svetniki. Župan Hribar je na vsak način hotel v I. razredu kandidata g. Dejak a, naslednika Aurovih dedičev. Tako se je čast narodne stranke že naprej za obč. volitve rešila, ker so gospodje prepričani, da bode le še v žep poseči, pa bodo njihovi kandidati sedeli na rotovžu.

Koncert v protestantski cerkvi. Čeh Chraska ni dosegel v Ljubljani vspeha z vodeno svojo pridigo, zato so protestantje prišli na drugo misel, pridobiti ljudi za »čisti

protestantske diakonise, strežnice za bolnike, katerim jih nameravajo pošiljati na dom. Za začetek pride v Ljubljano samo jedna protestantska diakonisa in protestantje so včeraj zatrjevali, da se bode tako gotovo pridobilo mnogo za čisti evangelij zgubljenih duš. Denarje si nameravajo ljubljanski protestantje pridobiti z »dobrodelnimi koncerti«. Včeraj ob polu 5. uri popoldne so tak koncert z brezplačnim sodelovanjem filharmoničnega društva priredili v ljubljanski protestantski cerkvi, katero so primerno spremenili v koncertno dvorano in sedeli baje s hrbiti proti oltarju. Pocukat so prišli za mile darove tudi nekatere Slovence in Slovenke, da so protestantom šli na roko s prodajanjem vstopnic. Cviljenje nemških heilovk na koro se je sicer protestantom dobro izplačalo, a posebnega vspeha nemška protestantska agitacija mej Slovenci ne bode dosegla, naj tudi priroma mej nas sto mastno plačanih protestantskih diakonise.

Občinske volitve v Celju obetajo vedno novih zanimivostij. »Deutscher Verein« je sklenil, celo vrsto nadležnih in predrznih občinskih svetnikov eliminirati. Odi ti bo moral seveda gospod Altziebler, nadalje, kakor se govori, dr. Stepischnegg in še več drugih. Za pohlevne namestnike je tudi že skrbjeno. Mravlagov bič že poje. Mi imamo le pomisleke, če se bo dal ves Mravlagov program izvesti, kaj porečejo pri gospodu Altzieblerju neodvisni obrtniki? Bi pač bila sramota za vse obrtnike, če si pustijo edinega odločnega stanovskega zastopnika izbacniti, kajti vsi drugi obrtniki v mestnem zastopu z izjemo Kolariča so le marionete. A Kolarič bo baje tudi moral iti iz mestne zbornice. — Še večje vprašanje je pa pri dr. Stepischneggu. Ali bo Wolf, katerega je svoj čas nemško občinstvo kakor premovane junca ovenčanega po mestu proslavljalo, zadovoljen, da njegovega tasta odstranijo? To bi bila grozna nehvaležnost! Sploh se pa v Celju vse krha in kuja in le s terorizmom in s pomočjo pooblastil se bo volilna klika mogla obdržati na krmilu, a neprijetnih sršenov bo vendar še nekaj Mravlag-Jabornegovi stranki preglavice delalo.

Zmaga socijalnih demokratov. Na Štajerskem imajo socijalni demokrati zabeležiti drugo zmago pri obč. volitvah. V Knittelfeldu so prodrli s svojimi kandidati v tretjem razredu ter podrli poleg drugih kandidatov tudi župana — O ti ljuba »allerdeutsche Steiermark«!

Štiridesetletnico je praznovalo katoliško žensko društvo v Mariboru. Pri cerkveni slovesnosti je vzneseno govoril č. g. Jakob Bohinc.

Goriški deželni zbor. Na dnevnem redu sobotne seje je bil v prvi vrsti načrt zakona za uvedbo raznih občinskih davščin v mestu Gorici, dalje predlog o zgradbi deželne blaznice in potem posojilo 100.000 gld. za nakup delnic Vipavske železnice in takoj za tem so premeteni Lahoni postavili drugo posojilo za nakup delnic parnega tramvaja iz Gorice do — Ogleja. Lahi pač razumejo svoj »kšeft«.

Sreča slovenskega župnika v Ameriki. Angleški časopisi iz Minnesote poročajo, da je č. g. F. S. Košmerl, župnik v Duluthu, postal lastnik nekega zemljišča, ki krije v sebi veliko bogate železne rude. Zemljišče meri menda 160 angleških oralov in strokovnjaki cenijo njega vrednost na več sto tisoč dolarjev. Prejšnji lastnik neki John Miller, ne vedoč za bogastvo, ki je bilo skrito v njegovem zemljišču, izposodil si je od č. g. 350 dolarjev na hipoteko. Po njegovi smrti je omenjeni č. g. poplačal vse prejšnje vknjižene dolgove umrlega in potem postal postavno lastnik Millerjevega zemljišča. Svetovno znana rudniška zadruga Carnegie ponudila je dvesto tisoč dolarjev za polovico tega zemljišča, in druga polovica je menda vredna še veliko več. Vsekako bo prihodnost pokazala, koliko je na tem resnice.

Star denar. Posestnik Lebar iz Volčje vasi pri Ljutomeru je na nekem travniku pol metra globoko našel pisler starega srebrenega denarja iz 13. stoletja. Velik del tega denarja je kustos Budinsky dobil za graški muzej Joanneum.

Hipnotične predstave, katere je hipnotizer Albert Krause iz Newyorka v soboto

so bile dobro obiskane. Vspored je bil za naše razmere popolnoma nov in je bila zaradi tega radovednost in zanimanje za čudovite hipnotične poskuse splošno. V mnogobrojnih poskusih na osebah izmed občinstva je predstavljatelj pokazal veliko moč hipnotične sugestije, katera je povzročila najneverjetnejše stvari. Jutri se bodo predstave ponavljale v Sokolovi dvorani »Narodnega doma« s spopolnjenim programom. Začetek uprav senzacionalne predstave bo ob osmi uri zvečer.

Koroški Nemci. V petek je zboroval v Celovcu »Deutscher Volksverein für Kärnten«. Predsedoval je Dobernig. Tajnik dr. Lemisch je seve moral v svojem poročilu najprej spomniti se zatiranega celjskega nemštva ter je povedal, da je društvo v preteklem letu priredilo devet shodov. Sosebn gleda z zadoščanjem na celovško »Bismarckstrasse«. Storili se bodo primerni koraki, da se bodo pri ljudskem štetju koroški Nemci pokazali v večjem številu in da se že store koraki na korist nemštva tudi glede celovških poslov in obrtnih učencev. Okolu tega društva, ki je ognjišče nemškega nacionallizma, je zbranih 1050 članov. Vodstvo imajo v rokah: Dobernig, dr. Plochl, dr. Lemisch, Narath, dr. Krainz, Megerle, Grolsch, Kollmayer, Gorton, Pinteritsch. Dobernig je v zaključnem govoru pozival koroške Nemce, naj bodo čuječi, ter prorokoval, da bo je-seni državni zbor razpuščen. Pozival je tudi, naj vse, kar nemški čuti, hiti na pomoč Velikovecu, ki je v nevarnosti, in zborovalci so navzočnemu velikovškemu županu strahovito tulili »Heil!«

V Celju bodo letos dopolnilne obč. volitve 26., 27. in 28. t. m.

Utopljen je našel v Celju mesar Franc Selak svojo ženo, znano pod imenom Gorjupovka.

Vodovod bodo dobili na Jesenicah in je dovoljenje oblastev že pridobljeno.

Potres so čutili včeraj ob 9. uri 10 m. dopoldne v Novem Mestu. Sunek je bil od juga proti severu in je trajal jedno sekundo.

Prešernova slavnost v Petrogradu. 17. (5.) marca se je v Petrogradu praznoval v dvoranah »Slavjanskega blagotvoriteljnega Občestva« stoletni rojstni dan slavnega slovenskega pesnika Franceta Prešerna. Slavnost je priredilo društvo srbskih akademikov iz simpatije k svojemu bratskemu narodu. Pri slovesnosti so bili navzoči v mnogobrojnem številu tudi drugi Slovani, kakor Rusi in tukaj živeče slovanske kolonije Čehov, Hrvatov itd. Slavnosti se je tudi udeležilo mnogo odličnih oseb in udov »Slavj. blag. Občestva«. Večer je pretekel kaj veselo in slovesno. Govorilo se je mnogo na čast Prešernu. Predsednik srbskega akad. društva g. Momčelo Julković je pozdravil goste ter imel dolg in laskav govor v ruskem jeziku o značaju slovesnosti. Za njim je govoril ruski polkovnik g. V. V. Komarov, urednik časopisa »Svjat«, kojega besede so segale globoko v srce in nas navdušile za slovansko vzajemnost. G. Ilinski, predsednik ruskega društva »Slavjanska Beseda« je prebral v ruskem jeziku životopis Prešerna in tudi nekaj poezij, med njimi »Nezakonska mati«. Ta pesem se nahaja v ruskem prevodu med drugimi v »Knjigi vseh slovanskih pesnikov«. Potem je sledil češki govor g. Ponta, tajnika češkega podpornega društva, in srbski govor pravnika g. Pištalića. Igralka češkega narodnega gledališča v Pragi gosp. Bjelagorskaja je deklamovala izvrstno v češkem jeziku »Na Kosovo«, »Marko« in »Nevjerte«, kar se je z navdušenim ploskanjem sprejelo. Dalje so govorili g. At. V. Vasiljevič, g. Svjencicki, g. Svjatkovski, dopisovalec časopisa »Novoje Vremja« in Srb g. Spasevič. Vrsto govorov je zaključil Slovenec g. Šmitek, ki se je zahvalil v materinski srbskemu društvu, katero je priredilo slavnost, in vsem, ki so sodelovali in ter častili s svojim prihodom sobrata Slovana Prešerna. Prebral je tudi malo Prešernovo pesmico. Po končani slavnosti se je predložila v podpis vsem navzočim diploma, ki je bila sestavljena in umetniško dovršena od Slovenca g. P. Šmiteka, učenca g. I. E. Repina, znamenitega umetnika in profesorja tukajšnje akademije umetnosti; to diplomu podari srbsko društvo v spomin slavlja »Slovenski

novič je pel arije iz češke opere »Libuša« ter nas povzdignil s svojim krasnim tenorom v višje sfere. Zbor srbskega društva je pel tukaj že znano slovensko pesem »Zvonovi«, pri kateri nas je naslajal prijetnim tenorom naš neumorni sodruček g. Šmitek. Iz hrvatske opere se je pel »U boj« in srbska »Kolovdžija« itd. Slednjič se je skupno zapela vzajemna pesem »Hej Slovani«. Zanimivo in prijetno je bilo slišati govore v vseh slovanskih jezikih, in vendar smo se vsi razumeli, kar je povzročilo krasno harmonijo. Malo se najde takih prekrasnih večerov, a želeli bi bilo, da bi jih bilo še mnogo v pospeševanje slovanske vzajemnosti.

K i.

Iz delavske pisarne. Stalne službe išče pošten mož, ki prevzame rad vsako mesto. Istotako išče službo več žensk za razna ženska dela. Več pove del. tajništvo v »Katol. Domu«.

Prošnje za olajšavo pri potresnem posojilu. Vsem onim, ki žele vložiti prošnje zaradi potresnega brezobrestnega posojila se pri poroča, da poprej preskrbe izpis iz zemljiške knjige, kateri jim po zakonu napravi dotični urad brezplačno.

Ljubljanske novice. V ljubljanskem Pratru je včeraj na ondodnem strelišču vsled nerodnosti nekdo obstrelil uslužbenko posestnika strelišča Marijo Müller. — Blaž Ravnik se je zopet oglasil. Pisal je svoji ženi, da ji hišo v Kolodvorskih ulicah »šenk«, to pa zato, da bode delala zanj »Gesuche« za pomiloščenje in da bode imel kam glavo položiti, ko pride iz Gradiške. Na pismu se je podpisal: »Blaž Ravnik — ne pozabite me«. — Ljubljancana aretirali so v Celju. Neki Š. je bil komi pri Ferjanu v Celju. Istega dne so aretovali nekega Skale, uradnika v Štorjanski tovarni, ki je rodom Čeh. Defraudacije obeh rene-gatov gredo na tisoče. Š. je svoje prihranke pošiljal kranjski hranilnici. V jeseni se je Š. hotel oženiti in odpreti svojo prodajalno. Sodišče mu je načrt prekrizalo. — Cesto za Gradom v Gruberjevih ulicah bodo v kratkem znižali. — Velikonočne počitnice na tukajšnjih srednjih in ljudskih šolah trajajo od 11. do 17. t. m. — V okoličih sramotne hiše se je nočjo po noči zopet kalil mir. Tudi v hiši je prišlo do pre-pira, ker je bil nekomu dežnik premenjen. Kje je županova obljuba? — Umrli je gospa Pavlina Mauser, bivša prodajalka jed-stvin. Zadela jo je kap. — Kje je denar za »Pevski Dom«, katerega se je bilo že nabralo? To vprašanje nam je došlo danes. Za odgovor prosimo informacij. — Pri Lahu v Vegovih ulicah so se včeraj zopet zlasali vojaki. — Pred pošto je danes neka mati tako nabijala svojega otroka, da jo je stražnik vzel »na protokol«.

Ustrelil se je finančni konceptni prakt. Benno Bilgeri, ki je pred meseci prišel v Maribor iskat zdravja.

Iz raznih krajev. Na Primsko-vem se potegujejo za lastno faro in so vložili zanjo prošnjo. — Utonila je na Do-lenjskem poštna upraviteljica 21-letna A. T. iz Železnikov. Pravijo, da se je zagledala v nekega koncipista, ki je popihal v Ameriko. Bol si je šla hladit v vodo. — Poškodoval se je v tukajšnji tovarni za lep Franc Jakelj iz Tomačevega. — Umrli je v Trstu c. kr. poštni asistent Alojzij Danov, star 26 let. — Županom v Žminju je bil izvoljen Fran Pačič, značajan hrvatski rodo-jub. — V konkurz je prišlo kleparsko podjetje Mine Verstovšek v Kozjem in I. Markovič, trgovec v Zgornji Radgoni. — Nemški turnarji iz južnih naših dežel bodo se o Binkošti v Gradcu sestali. Gradec mora imeti vsak teden kak nacionalen »šunder«, da tuli potem ljudstvo za nemškimi hujskači. — V Maribor 11. t. m. tudi pride dr. Saalfeld iz Berolina. Govoril bode v »Deutscher Sprachverein«. Mož je že pretekli teden agitaval po Štajerskem in je 6. t. m. govoril v Ljubnem.

* * *

Samomor radi Joubertove smrti. Na Dunaju se je dne 2. t. m. obesil vnet prijatelj Burov, 17letni pekovski vajenec Karol Moravic. Do tega koraka ga je do-vedla žalost nad Joubertovo smrtjo. »Te ža-losti ne prenesem«, je zaklical večkrat, ko je zvedel poročilo o Joubertovi smrti in

spalnici. Zblaznel je že pred nekaj dnevi, ker se mu ni izpolnila želja, da bi se de-janjski udeležil boja proti Angležem.

Društva.

(Društvo zdravnikov na Kranjskem.) V sredo dne 11. aprila, ob polu 6. uri zvečer, vrši se društven shod v ki-rurgični operacijski dvorani z nastopnim dnevnim redom: Naznanila predsedništva v stanovskih zadevah. Dr. Defranceschi: Kako ocenjevati kile v sodnijski in nezgodo-zdrav-niški praksi. Demonstracije. — Po seji pri-jateljski sestanek v restavraciji Fantini. — P. n. člani blagovolje naj predpisani prispe-vek k vdovski in sirotinski ustanovi polu-letno pošiljati. Dosedaj je pristopilo 43 dru-štvenikov.

(Dijaški kuhinji v Kranju) so od dne 16. septembra leta 1899 do 31. marca t. l. izročili, oziroma doposlali p. n. go-spodje, dame in uradi naslednje darove: Prevzvišeni gospod knezoškof ljubljanski dr. Anton Bonaventura Jeglič 100 K, okrajna posojilnica v Kamniku 50 K, Neimenovan iz Kranja 20 K, »kazenska obravnava S. c. W.« 10 K, nadučitelj Jos. Žirovnik v Gorjah na-bral 32 K, katere so darovali gg.: Ivan Av-senek, gostilničar v Begunjah, dr. Jan. Be-nedik, trgovec Janez Pretnar, zidarski moj-ster Viktor Tolazzi, posestnik Jos. Verderber in Neimenovan, vsi iz Bleda, odvetnik dr. Janko Vilfan iz Radovljice, posestnik M. Za-lakar, nadučitelj Jos. Žirovnik in župan Jak. Žumer v Gorjah po 2 K, Vinko Černé, go-stilničar v Gorjah, župan Anton Kržišnik iz Breznice, učitelj Alojzij Novak, gostilničar Jak. Petercel, posestnik Ant. Pretnar in nad-učitelj Franc Rus, vsi iz Bleda, Janez Po-klukar, posestnik na Grabnu, Franc Stojan, posestnik, in Jos. Slibar, črveljar na Bledu, in gđč. Franja Vovk, učiteljica v Zasipu, po 1 K.; mestna občina Škofja Loka 20 K, J. Krenner v Kranju 2 K, profesorski kolegij za mesec december 12, kanonik Mat. Leben v Ljubljani 6 K, župniki Jos. Zelnik v Cem-šeniku 8 K, Mat. Erzar v Seleh 10 K, Jan. Miks v Trsteniku 4 K, Jurij Drnovšek v Žabnici 6 K, Franc Porenta v Križih 10 K, Janez Molj v Stranjah 10 K in Blaž Muho-vec v Kamniku 20 K, trgovec J. C. Demšar v Železnikih 4 K, nadučitelj Anton Požar na Trati 6 K, mestni župnik Ivan Tomažič v Škofji Loki 10 K, pater Vovk v Brežicah 8 K, župnika Anton Zorman v Kamniku 8 K in Jos. Kerčon v Predosljih 5 K, žu-panstvo Predvor 30 K, županstvo Spitalič 10 K, župan Jan. Demc, Depalja vas, 4 K, namesto venca na krsto ranjega gosp. Pet. Mayrja st. so darovali gg.: Karl Florian 10 K, Karl Šavnik 6 K, Franc Crobath, J. Hubad, Al. Lavrenčič, Fr. P. terlin, C. Pirc, Ferd. Sajovic, Al. Seliskar, dr. Edv. Šavnik in Andr. Žumer po 2 K, Franc Majcen, F. Polak, Jan. Režek, Edm. Rooss, Janko Ver-bič, dr. Jak. Žmave in Neimenovan po 1 K in nadučitelj Karol Česnik 80 h, »za sardine v Mayrlingu« 6 K, Neimenovan iz Kranja 2 kroni, župan Mat. Barlé iz Luž 8 kron,

(Konec prih.)

Telefonska in brzojavna poročila.

Trst, 8. aprila. V okolici je za mestni oziroma deželni zbor izvoljenih pet slovenskih kandidatov, šesti v ske-denjskem okraju je podlegel nasproti Lahu.

Dunaj, 9. aprila. (C. B.) »Pol. Corr.« poroča, da se poda cesar Franc Jožef v prvih dneh meseca maja na obisk nemškega cesarja v Berolin, kjer ostane več dnij. Spremljal ga bo grof Golubovski.

Brno, 9. aprila. Tekom dnij pride sem dr. Režek, da se domeni glede na-daljevanja pravnih konferenc. Ako se konference razidejo brez vspeha, do-mnevajo, da Körberjevo ministerstvo od-stopi.

Newjork, 9. aprila. V srednjem delu države Texas je bil grozen naliv. Dežela je preplavljena. 17 milj severno od Austina je voda razdrila železniški most. Iz St. Louisa došli brzovlak je strmoglavil v prepad. Utonilo je več oseb.

Vojska v Južni Afriki.

Prihodnje sredo bo preteklo pol leta, odkar se bje v Južni Afriki krvavi boj mej Buri in Angleži, in vendar ohola angleška premoč še sedaj ne more preračunati, kedaj dospe Roberts v Pretorijo. Akoravno je za-delo v zadnjem času Bure precej usodnih udarcev, je vendar položaj Robertsov tako neugoden, da niti ne more pričeti uspešno nadaljno akcije, dokler mu ne dojde pomoč. Pred vsem potrebuje mož kónj za artilerijo, kavalarijo ter za prevažanje blaga na severo-

pomoč je še daleč. Prvi oddelek kónj je došel sedaj še le v Kapstadt. Predno bo ži-vina sposobna za nadaljno vožnjo in predno dospe v Bloemfontein, bo minulo več nego teden dnij.

London, 9. aprila. Roberts brzo-javlja iz Bloemfonteina 6. t. mes.: An-gleške izgube pri Reddersburgu so sle-deče: Dva častnika in 8 mož je ubitih, 2 častnika in 33 mož ranjenih, 8 čast-nikov in ostalo moštvo so Buri ujeli. Burski oddelek je štel 3200 mož s pe-timi topovi. Zajeli so 167 Angležev na konjih in 424 pešcev.

London, 9. aprila. Reuterjev urad poroča iz Bethanyja, ob železnici, ki vodi v Bethulijo, 5. t. m.: Ujetih pet stotnij so Buri presenetili, ko so bile na potu iz Smithfielda v Dewetsdorp. — Reddersburg so Angleži zasedli. Pri tem niso zadeli ob nobene ovire. — Sovražnik preti angleškim zvezam z jugom.

London, 9. aprila. Agitacija v pro-speh Burov je v Ameriki zopet zelo narasla vsled ugodnih poročil z bojišča in demokratje bodo imeli kot geslo za prihodnjo volitev predsednika združenih držav, da Amerika mora v tem boju posredovati za Bure.

London, 9. aprila. Robertsova ar-mada je v veliki zadregi, ker ji manjka konj; pri posameznih polkih imajo ko-maj po 100 konjиков oskrbljenih s konji. Dokler Roberts ne dobi dovolj konj in pa zimske obleke za vojake, ki sedaj silno bolelahjo vsled neugodnega vre-mena, ne bo mogel nadaljevati svojega prodiranja proti Pretoriji.

London, 9. aprila. Iz najnovejših došlih poročil je posneti, da pričakuje Roberts burskega napada na Bloemfon-tein (?). Nad 12.000 mož močna ar-mada se bliža od jugovzhoda.

London, 9. aprila. General Olivier s 6000 vojaki in 10 topovi se je zdru-žil z glavno armado pri Kronstadtu. — Pri Kornspruitu so Buri dobili ne šest, ampak 11 topov. Oranžci okoli Redders-burga so zopet vsi prišli za orožje, ter namestu angležke zopet razobesili oran-jsko zastavo. — Zadnji petek so se An-gleži morali umakniti iz Rouxvillu. Pet kompanij redne armade in dve kompa-nije prostovoljcev so zbežale. — V Ma-fekingu vlada lakota.

Kapstadt, 9. aprila. 14 v Simens-townu ujetih Burov je ušlo.

Zaročenca.

(I promessi sposi.)

Milanska povest iz sedemnajstega veka. — Laški spisal Alessandro Manzoni. prevel I. B.-č.

(Dalje)

Deseto poglavje.

V gotovih trenutkih je človeško, po-sebno mladostno srce tako razpoloženo, da zadošča že ponižna prošnja, ako hočemo doseči od njega vsakojake dobrote in žrtve. Podobno je jedva razcveteli se cvetlici ziba-joči se na šibki bilki, ki razpusti svojo vo-njavo precej pri prvi sapici pihljajočih ve-trov. Baš te trenutke pa, katere bi morali drugi spoštljivo občudovati, zasledé zviti ljudje s paznim svojim očesom in v hipu izrabijo za-se nepazljivost drugih.

Prečitavši ono pismo, videl je knez *** vrata za svoje stare, stanovitne naklepe od-prta. Poklicati veli Gertrudo k sebi in se pripravi, kako bo koval železo, dokler je vroče. Gertruda pride in ne povzdignivši svojih očí k očetu, se vrže pred njim na tla in s težavo zajeclja: »Odpustite!« On ji namigne, naj vstane, in ji pove z naglasom, ki je ni posebno ohrabil, da ne zadošča, želeti in prositi odpuščanja, da je to zelo lahko storiti in da je to povsem naravno, ako se kdo čuti krivega in se boji kazni, marveč odpuščanje da se mora zaslužiti. Gertruda vpraša ponižno in tresoč se, kaj naj stori? Knez (ne moremo ga v tem tre-notku imenovati očeta) ne odgovori narav-nost, temveč začne na dolgo in široko go-voriti o njenem pregrešku. Te besede so zbadale njeno ubogo dušo, kakor če bi kdo z raskavo roko vlekkel po rani. Tudi če bi imel kedaj namen — nadaljuje potem — tudi za slučaj, da bi bil snob kdaj mislil odlo-

onemogočila z nepremagljivo zapreko. Poštenjak, kakor on, bi ne mogel imeti poguma, ponuditi kakemu vitezu deklico, ki si je dala tako spricevalo. Uboga Gertruda je bila uničena... Tedaj knez polagoma ublaži svoj glas in svoje besede, ter pravi nadalje, da se pa vsak pregrešek dá poravnati in odpustiti, da je zdravilo za njen pregrešek pač dovolj jasno določeno, da je ob ti žalostni priliki lahko spoznala, kako je za njo posvetno življenje opasno — — — „Oh da!“ vsklikne Gertruda, prevzeta od strahu, osramočena in ganjena od hipne nežnosti.

„Tako! Kaj ne tudi ti to izprevidiš?“ povzame takoj knez. „Dobro torej, preteklost je pozabljena, vse je izbrisano. Sama si storila časten, spodoben sklep, jedini, ki je bil mogoč. Ker si se pa odločila radovoljno, je moja dolžnost, da se ta sklep izvrši za te povsem ugodno, je moja dolžnost, da se zgodi v tvojo korist in kot tvoja zasluga! Jaz bodem skrbel za to.“ Nato pozvoni z zvončkom, ki je stal na mizici, in reče slugi, ki vstopi: „Hitro pokličite kneginjo in kneževiča!“ Potem pa nadaljuje proti hčerki: „Naj bodeta takoj deležna moje utehe; jaz hočem, da takoj prično vsi ravnati s tabo, kakor se spodobi. Občutila si očetovo strogost, sedaj boš občutila njegovo ljubezen.“

Pri teh besedah je bila Gertruda vsa zmešana. Šine jej v glavo, kako osodepolna utegne postati besedica, ki ji je ušla, skuša jo preklicati ali vsaj utesniti njen pomen. Toda knez je bil svoje stvari tako gotov, njegova radost je bila tako sumljiva, njegova dobrohotnost tako nesigurna, da si ga Gertruda ne drzne niti z najmanjšo besedico motiti.

Čez par trenutkov prideta poklicana dva, ter ogledujeta Gertrudo čudeč se in dvomeč. Toda veselo in ljubeznivo vedenje kneževca jim je velelo, da se morata tudi ona tako vesti.

Knez veli: „Glejta zgubljeno ovco! To pa bodi zadnja beseda, ki nas spominja žalostnih dogodkov. Glejta tu tolažbo naši družini! Gertruda ne potrebuje več svetov; kar smo jej v njeno korist vedno želeli, to želi zdaj sama radovoljno. Sklenila je, namignila mi je, da se je odločila...“ Pri teh besedah Gertruda pol plašno, pol proseče pogleda očeta, kakor bi ga hotela preprostiti, naj neha; a on se ne zmeni za to in nadaljuje: „da se je odločila obleči redovno obleko!“ (Dalje prih.)

Umrli so:

6. aprila. Marija Zhuber pl. Okrog, uradnikova vdova, 74 let, Rimska cesta 24, ostarelost — Jakob Sever, umir. c. kr. pismonoša, 51 let, Tržaška cesta št. 28, vsled raka.

7. aprila. Franja Berčič, delavca žena, 47 let, Dolenska cesta 21, jetika. — Josip Bonadat, mestni ubožec, 80 let, Karlovska cesta 7, naduha. — Jera Poreber, sprevednika žena, 60 let, Dunajska cesta 31, ostarelost.

V vojaški bolnišnici:

5. aprila. Franc Moik, c. kr. pešec, 22 let, meningitis.

Meteorologično poročilo.

Višina nad morjem 306 2 m, srednji zračni tlak 736 0 mm.

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura po Celsiju	Vetrovi	Nebo	Padavina v 24 urah v mm.
7	9. zveč.	719 7	5 8	sr. szah.	dež	24 0
8	7. zjut.	716 6	5 8	sl. szvzh.	dež	
	2. popol.	720 9	7 6	sl. jug		
8	9. zveč.	724 3	6 2	sl. jug	dež	12 1
9	7. zjut.	725 6	5 0	sl. jzah.	megla	
	2. popol.	725 1	12 0	sr. svzh.	oblačno	

Srednja temperatura sobote 6 3°, normale: 8 1°
Srednja temperatura nedelje 6 5°, normale: 8 3°.

Napise in slikanje grbov

obrtnih in trgovskih znakov na steklo, les in kositar oskrbuje in umetno izvršuje v lastni delavnici tvrdka BRATA EBERL v Ljubljani, Franciškan-ske ulice. 228 18 11-11

Vnanja naročila proti povzetju.

Polkrita, lahka

kočija

za dva konja je na prodaj jako po ceni.

G. Garich 309 3-3

sedlar v Ljubljani, Rimska cesta.

Razpošiljanje sukna samo privatnikom.

Odrezek, dolg 3-10 m, zadosten za jedno moško obleko, stane le	gld. 2 80 iz dobre	pristne ovčje volne.
	gld. 3 10 iz dobre	
	gld. 4 80 iz dobre	
	gld. 7 50 iz fine	
	gld. 8 70 iz fine	
	gld. 10 50 iz najfinejše	
obleko, stane le	gld. 12 40 iz angleške	
	gld. 13 95 iz kamgarna	

Odrezek za črno salonsko opravo 10 gld.

Blago za površnike meter od gld 3 25 višje, ločen v mičnih barvah kos gld. 6 — in gld. 9 95; pervien in dosking, blago za državne in železnične uradnike in za talarje sodnikov, najfinejši kamgarni in cheviot, tudi uniforme za finančno stražo in orožnike itd. razpošilja po tovarniških cenah dobroznana, poštna

tovarniška založna sukna Kiesel-Amhof v Brnu.

Vzorci brezplačno franko. Pošiljanje natenko po vzorcu.

Pozor! P. n. občinstvo se zlasti opozarja na to, da se pri naravnostnem naročevanju blago dobi dokaj ceneje, kakor pri vmesnih prodajalcih. Tvrdka Kiesel-Amhof v Brnu razpošilja vse blago po pravih tovarniških cenah, brez vrdejanega rabata. 147 12-8

Zahvala. 340 1-1

Prav iskreno se zahvalimo vsem, kateri so izražali tolažeče sočutje ob boleznih in sožalje ob bitki smrti našega preljubega nepozabnega siva

Alojzija Potočnik-a

petošolca v Kranji.

Presrečna zahvala še posebno prečastiti duhovščini, gospodu ravnatelju Hubadu, vsem gospodom profesorjem, kranjskim meščanom, darovalcem vencev, gimnazijskemu pevskemu zboru za glnjivo v sice segajoče petje, vsem dijakom in mnogobrojnim spremljevalcem pokojnika k poslednjemu počitku.

V Kamniku, dne 8. aprila 1900.

Žalujoča rodbina Potočnik.

Služba organista

se oddá koncem meseca maja pri župno-dekanijski cerkvi v Vipavi. Prošnje naj se vložé do 1. maja.

Stalne plače ima organist 700 kron na leto; vrhu stalne plače dobiva štolnino pri pogrebi in druge postranske dohodke. Lepo stanovanje je brezplačno.

Župni urad v Vipavi,

dne 6. aprila 1900.

339 3-1

Matija Erjavec.

Na prodaj

sta dve postelji, še malo rabljeni, iz trdega lesa, z madroci na peresa, in jedna omara. — V Ljubljani, Linhardove ulice 6.

341 3-1

Razglas.

Za občinski urad v Spodnji Šiški sprejme se

občinski pisar.

Prednost imajo upokojeni c. kr. uradniki, orožniki in vojaki. — Nastop službe takoj; plača po dogovoru.

Ponudbe sprejema do 20. aprila t. l. in pojasnila daje županov namestnik Josip Vođnik v Spodnji Šiški.

Ker so uradne ure omejene, smel bi dotičnik stanovati tudi v Ljubljani.

Županstvo v Spodnji Šiški.

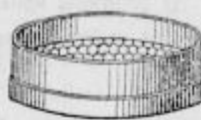
GRIČAR & MEJAČ

LJUBLJANA, PREŠERNOVE ULICE št. 9

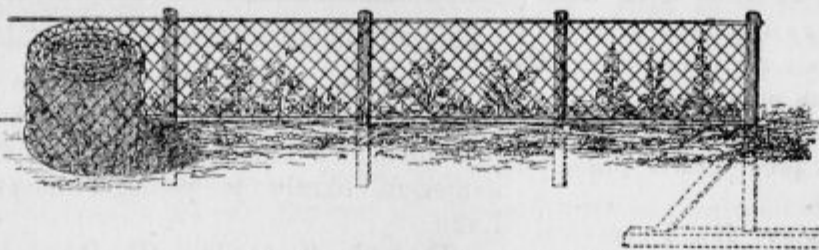
naznanjata svojim cenj. odjemalcem, da so došle krasne novosti za spomladno in poletno sezono tako v oblekah za dame in deklice, kakor tudi za gospode in dečke. in prosita prav številnega obiska. * * *

196 6-6

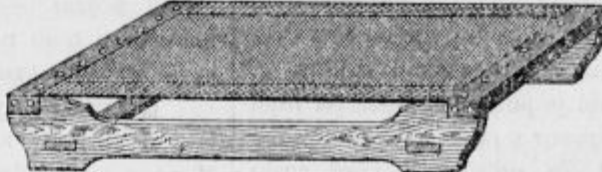
Ilustrovani ceniki na zahtevo zastoj in franko.

Narejena sita in rešeta z lesenim obodom v vseh velikostih.

Ograja gozdov, pašnikov, vrtov itd.

Elastične posteljne mreže (Spiral-Drahtmatratzen) iz galvanizirane jeklene žice.

289 12-3

Karol Zupančič, Jurjevica pri Ribnici, Kranjsko, izdelovatelj žičnih (dratenih) tkanin ter pletenin in trgovina s sitarskim, rešetarskim in lesenim blagom.

Priporoča slavnemu p. n. občinstvu svoje pletenine iz žice, pletene s strojem po vzorcih, za ograjo gozdov in vrtov, za fazanerije, kurnike, golobnjake; mreže za presejanje gramoza in peska. — Izdeluje in ima veliko zalogo medene, pocinjene in železne tkanine za stroje, mline, okna, line, kleti; mesne sitnice, prožne posteljne mreže (Drahtmatratzen) v raznih velikostih, raznovrstna sita, rešeta za tovarne in mline, kape za ogrebanje čebel, pokrivala za jedila, razno leseno (suho) robo itd. po najnižji ceni. — Ceniki na zahtevanje brezplačno.

Dunajska borza.

Dne 9. aprila.	
Skupni državni dolg v notah	99 25
Skupni državni dolg v srebru	99 —
Avstrijska zlata renta 4%	98 50
Avstrijska krona renta 4%, 200 kron	99 90
Ogerska zlata renta 4%	97 25
Ogerska krona renta 4%, 200	93 70
Avstro-ogerske bančne delnice, 600 gld.	126 75
Kreditne delnice, 160 gld.	227 85
London vista	242 85
Nemški drž. bankovci za 100 m. nem. drž. veli	118 45

Dne 7. aprila.	
20 mark	23 69
20 frankov (napoleonor)	19 26
Italijanski bankovci	90 45
C. kr. cekini	11 33
3 2% državne srečke l. 1854, 250 gld.	164 —
5% državne srečke l. 1860, 100 gld.	160 —
Državne srečke l. 1864, 100 gld.	201 —
4% zadolžnice Rudolfove želez. po 200 kron	96 —
Tisne srečke 4%, 100 gld.	139 50
Dunavske vravnave srečke 5%	256 75

Dunavsko vravnavno posojilo l. 1878	108 —
Zastavna pisma av. osr. zem.-kred. banke 4%	95 30
Prioritetne obveznice državne železnice	—
južne železnice 3%	67 —
južne železnice 5%	99 —
dolenjskih železnice 4%	99 25
Kreditne srečke, 100 gld.	397 50
4% srečke dunav. parobr. družbe, 100 gld.	385 —
Avstrijskega rudečega križa srečke, 10 gld.	42 50
Ogerskega	5 —
21 70	
Budimpešt. bazilika-srečke, 5 gld.	13 20
Rudolfove srečke, 10 gld.	65 —

Salmove srečke, 40 gld.	172 50
St. Genois srečke, 40 gld.	182 —
Waldsteinove srečke, 20 gld.	178 —
Ljubljanske srečke	48 —
Akcije anglo-avstrijske banke, 200 gld.	122 60
Akcije Ferdinandove sev. želez., 1000 gl. st. v	294 —
Akcije tržaškega Lloydja, 500 gld.	78 50
Akcije južne železnice, 200 gld. sr.	25 10
Splošna avstrijska stavbinska družba	97 —
Montanska družba avstr. plan.	266 75
Trboveljska premogarska družba, 70 gld.	326 —
Papirnih rubljev 100	255 50

Nakup in prodaja

vsakovrstnih državnih papirjev, srečk, denarjev itd. Zavarovanja za zube pri žrebanjih, pri izžrebanju najmanjšega dobitka. — Promese za vsako žrebanje. Kulnina izvršitev naročil na borzi.

Menjarnična delniška družba

„M E R C U R“
l. Wollzeila 10 in 13, Dunaj, l., Strobelgasse 2.

Pojasnila v vseh gospodarskih in finančnih stvarih, potem o kursnih vrednostih vseh špekulacijskih vrednostnih papirjev in vestni sveti za dosego kolikor je mogoče visocega obrestovanja pri popolni varnosti

naloženih glavnih.